

2.2 การพิจารณางบประมาณรัฐวิสาหกิจ

2.2 การพิจารณางบประมาณรัฐวิสาหกิจ

1. งบประมาณประจำปี 2543 ของรัฐวิสาหกิจ

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

1.1) คณะอนุกรรมการพิจารณาการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมบัญชีกลาง และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมี สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการ ได้ร่วมกันพิจารณาการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 49 แห่ง (ยกเว้นองค์การตลาดเพื่อการเกษตรและบริษัทไม้อัดไทย จำกัด ซึ่งไม่สามารถส่งงบประมาณตามเวลาที่กำหนด)

1.2) คณะอนุกรรมการฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติวงเงินลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ประจำปีงบประมาณ 2543 ไว้ 5 ประการ คือ (1) เป็นกิจกรรมการลงทุนที่มีบทบาทกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจ (2) เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ (3) เป็นความจำเป็นตามภารกิจเพื่อมิให้กระทบต่อการให้บริการประชาชน (4) เป็นกิจกรรมต่อเนื่องที่มีภาระผูกพันอยู่แล้ว (5) สอดคล้องกับขีดความสามารถในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

1.3) รัฐวิสาหกิจทั้ง 49 แห่ง เสนอขออนุมัติงบลงทุนทั้งสิ้น 301,758 ล้านบาท และประมาณจ่ายลงทุนรวมทั้งสิ้น 234,537 ล้านบาท เพิ่มจากวงเงินที่ได้รับอนุมัติจ่ายในปี 2542 จำนวน 14,704 ล้านบาท จากที่ได้รับอนุมัติไว้ 219,833 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6.7 คิดเป็นฐานะรัฐวิสาหกิจโดยรวมขาดดุล 119,215 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.2 ของ GDP

1.4) คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้วเห็นสมควรให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการลงทุนได้ 279,235 ล้านบาท และเบิกจ่ายได้ 215,433 ล้านบาท (ร้อยละ 77.1 ของวงเงินดำเนินการ) รวมทั้งปรับลดการลงทุนให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงล่าสุด เช่น การลงทุนที่อยู่ระหว่างการพิจารณาตามขั้นตอน การได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ความพร้อมของรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น ทั้งนี้จะทำให้ฐานะโดยรวมของรัฐวิสาหกิจขาดดุล 100,111 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.8 ของ GDP โดยมีสัดส่วนการจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจต่อรัฐบาลกลางเท่ากับ 0.98

อย่างไรก็ดี จากการประมาณการแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นร้อยละ 3 ในปี 2543 คาดว่าภาครัฐวิสาหกิจจะมีขีดความสามารถในการจัดหาเงินสดเพื่อใช้ในการลงทุนได้ดีขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนให้เศรษฐกิจฟื้นตัวและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของระบบเศรษฐกิจ จึงเห็นควรให้ขยายกรอบการเบิกจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจให้สามารถขาดดุลได้ประมาณร้อยละ 2 ของ GDP ซึ่งจะทำให้กรอบการเบิกจ่ายลงทุนเพิ่มจาก 215,433 ล้านบาท เป็นประมาณ 224,000 ล้านบาท เพื่อช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น

ความเห็นคณะกรรมการฯ (16 สิงหาคม 2542)

1. เห็นชอบอนุมัติให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการลงทุนในวงเงิน 279,235 ล้านบาท โดยสามารถเบิกจ่ายได้ 224,000 ล้านบาท หรือขาดดุลประมาณร้อยละ 2 ของ GDP และเพื่อให้การใช้จ่ายของรัฐวิสาหกิจเป็นไปตามกรอบวงเงินที่กำหนด ให้ สศช. รับผิดชอบกำกับดูแลวงเงินเบิกจ่ายของรัฐวิสาหกิจทั้งในส่วนที่ได้รับอนุมัติแล้ว และที่จะอนุมัติเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับกรอบการจ่ายลงทุนดังกล่าว แล้วรายงานให้ ครม. ทราบเป็นประจำทุกไตรมาส

2. เห็นควรให้รัฐวิสาหกิจเร่งรัดการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนเพื่อระดมทุนจากนอกภาครัฐในการลงทุน เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรง โดยกำหนดแนวทางแก้ไขอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เพื่อลดอุปสรรคในการขยายการลงทุนในอนาคต ดังนี้

(1) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ให้เร่งรัดการแปรรูปโรงไฟฟ้าราชบุรี เพื่อเพิ่มสภาพคล่องและลดภาระการกู้ยืมของทั้ง กฟผ. และประเทศโดยรวม

(2) การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) ให้ภาคเอกชนเป็นผู้ลงทุนในโครงการใหม่ โดย กทพ. มุ่งเน้นเฉพาะการปรับปรุงดูแลโครงข่ายปัจจุบัน

(3) การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ให้เร่งรัดดำเนินการตามแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

มติคณะกรรมการฯ

มอบหมายให้สำนักงานฯ นำความเห็นคณะกรรมการฯ เสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

มติคณะรัฐมนตรี (31 สิงหาคม 2542)

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามมติคณะกรรมการว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจดังนี้

1. รับทราบผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2542

2. เห็นชอบให้รัฐวิสาหกิจลงทุนในวงเงิน 279,175 ล้านบาท แต่เนื่องจากการลงทุนที่อยู่ระหว่างขออนุมัติดำเนินการตามขั้นตอน และเพื่อไม่ต้องขออนุมัติกรอบเบิกจ่ายจากคณะรัฐมนตรีทุกครั้ง จึงให้รัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายได้ในวงเงินประมาณ 224,000 ล้านบาท หรือขาดดุลประมาณร้อยละ 2 ของ GDP ทั้งนี้ให้ สศช. รับผิดชอบกำกับดูแลวงเงินเบิกจ่ายของรัฐวิสาหกิจทั้งในส่วนที่ได้รับอนุมัติแล้ว และที่จะอนุมัติเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับกรอบการจ่ายลงทุนดังกล่าว แล้วรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกไตรมาส

3. เห็นควรให้รัฐวิสาหกิจเร่งรัดการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนเพื่อระดมทุนจากนอกภาครัฐในการลงทุนทางด้านบริการพื้นฐานของหน่วยงาน กฟผ. กทพ. รฟท. และ ขสมก. ตามข้อเสนอของ สศช.

4. มอบหมายให้ สศช. รับไปพิจารณาจัดทำแผนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในระยะยาว โดยจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่ควรเร่งรัดและแนวทางสนับสนุนให้เกิดการลงทุนและนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ (คสช.) พิจารณาภายใน 2 สัปดาห์